koostamisest. Põllumeeste kogude esindajana oli U. I ja lühemat aega ka II Riigikogu liikmeks, seades m. s. a. 1922 kokku asundusseaduse eelnõu, mis oli oluliseks materjaliks seadusele riigimaade põliseks tarvitamiseks ja omandamiseks andmise kohta. U.-a koostatud on ka põllumeeste kogude politiline programm, mis vastu võeti selle erakonna IV kongressil a. 1926. Aa. 1919–20 oli U. päevalehe »Kaja« vastutavaks toimetajaks ja on ka hiljemini teinud kaastööd sellele ajalehele. Põllumeeste kogude poolt on U. olnud valitud Tartumaa maanõukogu liikmeks. 1920. a. alust toimis U. Tartu ülikoolis Rooma õiguse dotsendina, oli 1924. a. veebr. peale Eestimaa õiguse ajaloo professori k. t., 1925. a. sügisest peale erakorraliseks prof. ja on 1927. a. okt. alates samal õppetoolil korraliseks professoriks. Uurimisotstarbel on U. mitmel korral töötanud välismail — Skandinaavias, Lätis, Poolas, Saksamaal ja Austrias. Aa. 1921—24 toimis U. õigusteaduskonna sekretärina ja on 1924. a. okt. kuni praeguseni (1929) olnud õigusteaduskonna dekaaniks. Ka on ta Akadeemilise Õigusteaduse Ühingu esimees selle asutamisest 1924. a. alates kuni praeguseni. Õigusteadlaste päevadel on U. esinenud tähelepanu äratanud ettekannetega, millede referaadid on trükitud ajakirjas »Õigus«. Võõrandatud maade endiste omanikkude petitsiooni puhul Rahvasteliidu nõukogule kaitsis U. Vabariigi Valitsuse ülesandel tagajärjekalt Eesti maareformi, koostades mainitud petitsioonile kirjaliku vastuseletuse (lühendatult trükitud töös »*Protection des minorités en Estonie. Réforme agraire*«, Genève 1927, lk. 30—61) ja võttes sel otstarbel 1926. a. lõpul ja 1927. a. alul ette reisi Genfi ja Pariisi. Aa. 1922—24 oli U. Riigikohtu tsiviilosakonna prokuröri abiks; ka võtab ta 1927. a. alates Kohtuministeeriumis osa tsiviilseadustiku koostamise eeltöist ja on a.-st 1928 Eesti-Saksa vahekohtu liige. Aa. 1922—25 toimis U. ev.-luteriusu konsistooriumi ilmliku abipresidendina ja on olnud a.-st 1926 kuni praeguseni (1929) ev.-luteriusu vaimuliku ülemkohtu liikmeks.

Isikl. j. m. saadud andmed. *T.*

UNDER, Marie, luuletaja, sünd. 15. III 1883 Tallinnas abikooliõpetaja Priidu (Friedrich) U.-i (pärit Hiiu-Kärdlast) tütrena, õppis 4-aastaselt lugema, lõpetas kohaliku saksa tütarlaste-kooli ja töötas peale seda aa. 1901—02 »Teataja« talituses. A. 1902 astus ta abiellu raamatupidaja K. Hacker'iga ja siirdus Moskvasse, kust a. 1906 Tallinna tagasi pöördus. Aa. 1917—18 kuulus ta kirjanikkudeühingu »Siuru« asutajate ja aktiivsete liikmete hulka. A. 1924 astus ta uuesti abiellu, seekord luuletaja A. Adson'iga (vt.). Mitmel korral on U. reisinud Soomes, Saksa- ja Prantsusmaal; asub alaliselt Tallinnas. — U.-i esimesed avaldamata luuletised on kirjutatud saksa keeles, mis on seletatav saksakeelse kooli ja ümbrusega. Esimesed eestikeelsed luuletised ilmusid U.-il ilma autori teadmata »Mutti« varjunime all aa. 1904—1905 »Postimehes« ja »Uudistes«. Tähelepanu äratasid juba ta »Noor-Eesti« albumeis ja ajakirjas, koguteoses »Voog« I (Tallinna, 1913) ja »Tallinna Kajas« avaldatud luuletised, kuna »Siuru« I albumis (Tall., 1917) ilmunud luuletised tõstsid U.-i eesti luuletajate esirinda. U.-ilt on ilmunud järgmised luuletistekogud: Eelõitseng (Tartu, 1918, II tr. 1920, luuletisi aa. 1904—13), Sonetid (Tall., 1917, III tr. 1919, luuletisi aa. 1912—17), Sinine puri (Tall., 1918, III tr. 1921, luuletisi aa. 1917—18), Verivalla (Tall. 1920, II tr. s. a., luuletisi aa. 1919—20), Pärisosa (Tall., 1923, luuletisi aa. 1920—22), Hääl varjust (Tartu, 1927, luuletisi aa. 1923—27), Rõõm ühest ilusast päevast (Tartu, 1928, luuletisi aa. 1923—28). Tema tõlkes on ilmunud: Valik Saksa uuemast lüürikast (Tall., 1920), M. Maeterlinck'i Sinilind (Tartu, 1918), Pelléas ja Mélisande (Tall., 1919) ja Õde Béatrice (Tall., 1921), H. Hofmannsthal'i »Elektra« (Tall., 1924). Peale nende trükis ilmunud tõlgete on U. eestindanud »Estoonia« ja »Vanemuise« teatrile rea lavateoseid, millede hulgast tuleks eriti nimetada H. Ibsen'i »Peer Gynt'i« tõlget. — Ajaliselt esimese koguna ilmus U.-il luuletiskogu »Sonetid«, mis äratas suure kiiduja pahameele-tormi. Luuletiskogud »Eelõitseng«, »Sonetid« ja »Sinine puri« moodustavad ühise terviku armu- ja looduslaule, mida iseloomustab suur eluline paatos, andumine armu- ja looduselamustele, seejuures ka teatav nooreestiline estetism ja literatuurne kõrvalmaik. U. on selles luuletisrühmas suurim eesti armulaulik üldse, keda on inspireerinud armumine ja selle õnnekus ja kelle laulud ulatuvad hümnideni. See on suur ja kohutav elukullus, mida tajutakse vahel kui haigust, kui liigsust, mille all ähvardutakse murduda. Kõige kaduva tajumine keset õitsemist suursugustab ja õigustabki U.-i elumeelsust. Armuelu luuletajana iseloomustab U.-it orgaaniline ja loomulik lasteilm, naisus ja emasus. Julgus saada ja vastu võtta lapsi on ta armulaulude moraalne õigustus. Kuid U.-i komplitseeritud luuletajatüüp armulaulikuna ulatub ka üle igavesti-naiselikkuse ja emasuse kuni hetärismini. Sotsiaalne element on võõras sellele luuletiskogude-rühmale. Selle elamuste-lava tagaseinaks ja maastikuks on kõige pealt aiad ja villad ning nende kultiveeritud ümbrus; vahel harva laienevad mõnel rõõmu